

هیأت وزیران در جلسه ۲۰/ ۷/ ۱۴۰۱ به پیشنهاد شماره ۲۷۹۶۶/ ۱۰۰

۱۴۰۰/ مورخ ۲۶/ ۸/ ۱۴۰۰ سازمان حفاظت محیط زیست و به استناد اصل یکصد و سی و هشتم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، آیین نامه کاهش مصرف کیسه های پلاستیکی را به شرح زیر تصویب کرد :

آیین نامه کاهش مصرف کیسه های پلاستیکی

ماده ۱ - در این آیین نامه، اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می روند :

۱ - قانون : قانون مدیریت پسماندها - مصوب ۱۳۸۳ - .

۲ - سازمان : سازمان حفاظت محیط زیست .

۳ - پسماند : مواد موضوع بند (ب) ماده (۲) قانون مدیریت پسماندها و آیین نامه اجرایی آن موضوع تصویب نامه شماره ۲۸۴۸۸/ ت/ ۳۲۵۶۱-هـ مورخ ۱۰/ ۵/ ۱۳۸۴ و اصلاحات بعدی آن .

۴ - مدیریت اجرایی پسماند : شخصیت موضوع بند (ج) ماده (۲) قانون .

۵ - بازیافت : فرایند موضوع بند (۳) ماده (۱) آیین نامه اجرایی قانون موضوع تصویب نامه شماره ۲۸۴۸۸/ ت/ ۳۲۵۶۱-هـ مورخ ۱۰/ ۵/ ۱۳۸۴ و اصلاحات بعدی آن .

۶ - کیسه های پلاستیکی (محصولات پلیمری دیواره نازک) : محصولات پلیمری عمدتاً پلی اتیلنی و پلی پروپیلنی ، تک لایه و یا چندلایه که عمدتاً برای مصارفی نظیر کیسه های فروشگاه ، کیسه های زباله (خانگی ، فروشگاه ، بیمارستانی و خدماتی) ، دستکش های یکبار مصرف و سفره های یکبار مصرف به کار می روند .

۷ - کیسه های پلاستیکی زیست تخریب پذیر : کیسه های پلاستیکی حاوی مواد یا پلیمرهایی که قابلیت تخریب و تجزیه توسط ریزجاندار (میکرو ارگانیسم) های موجود در محیط طبیعی را در بازه زمانی مشخص (بطور متوسط بین (۲) تا (۱۰) ماه حسب شرایط محیطی) دارند و محصول نهایی فرایند تخریب این پلیمرها آب ، دی اکسیدکربن و مواد غیرمضر است .

۸ - کیسه های سازگار با محیط زیست : کیسه هایی با منشا زیستی مانند کیسه های کاغذی و پارچه ای که قابلیت مصرف مجدد دارند و استفاده از آنها در محیط آسیب کمتری به محیط زیست وارد می کند .

۹ - تولیدکنندگان کیسه های پلاستیکی : کارخانجات و واحدهایی که کیسه های پلاستیکی را تولید می نمایند .

ماده ۲ - در اجرای ماده (۴) قانون ، وزارت صنعت ، معدن

و تجارت مکلف است ترتیبی اتخاذ نماید تا تولیدکنندگان کیسه های پلاستیکی با ضخامت کمتر از (۲۵) میکرون ، از تاریخ ابلاغ این آیین نامه طی یک برنامه پنج ساله ، سالانه بیست درصد (۲۰٪) از ظرفیت تولیدی خود را با کیسه های سازگار با محیط زیست یا زیست تخریب پذیر جایگزین نمایند . وجوه هزینه شده برای این محل ، به موجب ماده (۵) آیین نامه اجرایی بندهای (ب) ، (ج) و (د) ماده (۴۵) قانون وصول برخی از درآمدهای دولت و مصرف آن در موارد معین موضوع تصویب نامه شماره ۱۰۶۹۳۵ / ت / ۱۶۴۱۰ هـ مورخ ۲۱ / ۹ / ۱۳۷۵ و اصلاحات بعدی آن ، جزو هزینه های قابل قبول مالیاتی تولیدکنندگان مربوط محاسبه خواهد شد . شیوه نامه تشویقی این ماده توسط وزارتخانه های امور اقتصادی و دارایی و صنعت ، معدن و تجارت و سازمان حفاظت محیط زیست تهیه و توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی ابلاغ خواهد شد .

ماده ۳ - در اجرای ماده (۴) قانون ، وزارت صنعت ، معدن و تجارت با همکاری وزارت کشور موظف است

حسب مورد ، در راستای کاهش تولید پسماند و محدود نمودن تولید ، توزیع و مصرف کیسه های پلاستیکی ، ظرف سه ماه از تاریخ ابلاغ این آیین نامه ، شیوه نامه های مربوط را با لحاظ موارد زیر تهیه و اجرا کند :

۱ - ممنوعیت توزیع رایگان کیسه های پلاستیکی به جز میوه فروشی ها .

۲ - ممنوعیت توزیع کیسه های پلاستیکی نازک با ضخامت کمتر از (۲۵) میکرون .

۳ - ممنوعیت توزیع کیسه های پلاستیکی نازک با ضخامت کمتر از (۶۰) میکرون در فروشگاه های زنجیره ای .

۴ - استفاده از سیاست های تشویقی برای استفاده مجدد مشتریان از اقلام سازگار با محیط زیست .

۵ - منظور نمودن امتیازاتی بر روی کارت عضویت فروشگاه های بزرگ و زنجیره ای در صورت عدم دریافت کیسه پلاستیکی .

۶ - الزام تولیدکنندگان به افزایش ضخامت کیسه های پلاستیکی و سایر اقلام پلاستیکی مانند دستکش و سفره یکبار مصرف به بیش از (۲۵) میکرون به منظور امکان بازیافت و استفاده مجدد .

ماده ۴ - به منظور کاهش تولید و انتشار ریز (میکرو) پلاستیک ها در طبیعت ،

تولید انواع کیسه های پلاستیکی حاوی افزودنی جهت شکستن زنجیره های پلیمری و تبدیل آن به ریز (میکرو) پلیمرها که نفوذپذیری بالایی به محیط زیست و به ویژه آب های زیرزمینی دارند ، ممنوع می باشد .

ماده ۵ - وزارتخانه

های صنعت ، معدن و تجارت و کشور مکلفند گزارش سالیانه از میزان تولید ، عرضه و درصد کاهش تولید و حذف تدریجی کیسه های پلاستیکی با ضخامت کمتر از (۲۵) میکرون را به سازمان ارائه نمایند .

ماده ۶ - دستگاه های مسئول حسب مورد و با همکاری اتاق ایران و انجمن ملی صنایع پلیمر ایران ، موظفند استانداردهای

تخصصی مرتبط با کیسه های پلاستیکی زیست تخریب پذیر را تدوین و پس از طرح در کمیسیون های فنی ، جهت تصویب در کارگروه (کمیته) های ملی استاندارد به سازمان ملی استاندارد ایران ارائه نمایند .

تبصره ۱ - کلیه تولیدکنندگان کیسه های پلاستیکی زیست تخریب پذیر موظفند برای محصولات زیست تخریب پذیر خود استانداردهای ملی یا بین المللی مربوط را رعایت نمایند .

تبصره ۲ - سازمان

موظف است جهت ارزیابی مواد زیست تخریب پذیر ، فهرست آزمایشگاه های تأیید صلاحیت شده توسط سازمان ملی استاندارد ایران به عنوان آزمایشگاه های معتمد را در پایگاه اطلاع رسانی خود معرفی نماید .

تبصره ۳ - تولیدکنندگان محصولات و کیسه های پلاستیکی زیست تخریب

پذیر که پروانه کاربرد علامت استاندارد مربوط به محصول خود را بر اساس ضوابط سازمان ملی استاندارد ایران اخذ نموده اند ، موظف به درج نشان زیست تخریب پذیر بر روی محصولات تولیدی خود می باشند .

ماده ۷ - مدیریت اجرایی پسماندهای عادی در خارج از محدوده و حریم شهرها و روستاها با همکاری وزارت راه و شهرسازی موظف است با ایجاد ساز و کار

لازم ، نسبت به جمع آوری کیسه های پلاستیکی رها شده در محیط و پیرامون محورهای مواصلاتی با همکاری دستگاه های اجرایی ذی ربط و مشارکت اصناف ، مراکز و مجتمع های خدماتی و رفاهی اقدام نماید .

تبصره - کلیه بنگاه های اقتصادی (اعم از واحدهای

صنعتی ، تولیدی و خدماتی) که در راستای حفظ محیط زیست و انجام مسئولیت اجتماعی ، با هماهنگی سازمان (ادارات کل حفاظت محیط زیست استان) نسبت به پاکسازی و جمع آوری کیسه های پلاستیکی

و سایر پسماندهای رها شده در محیط خارج از شهرها و روستاها (از جمله محورهای مواصلاتی ، مناطق کوهستانی ، نواحی ساحلی و تالاب ها) اقدام می نمایند ، می توانند هزینه های مربوط را در حساب هزینه

های محیط زیستی خود لحاظ نمایند . هزینه های مذکور به موجب ماده (۵) آیین نامه اجرایی بندهای (ب) ، (ج) و (د) ماده (۴۵) قانون وصول برخی از درآمدهای دولت و مصرف آن در موارد معین موضوع

تصویبنامه شماره ۱۰۶۹۳۵ / ت / ۱۶۴۱۰ هـ مورخ ۲۱ / ۹ / ۱۳۷۵ و اصلاحات بعدی آن و با تأیید ادارات کل حفاظت محیط زیست استان محل فعالیت بنگاه ، جزو هزینه های قابل قبول مالیاتی آنان منظور خواهد شد .

ماده ۸ - وزارت جهاد کشاورزی موظف است در راستای حفاظت از خاک و محیط زیست ، نسبت به اطلاع رسانی و ابلاغ ممنوعیت رهاسازی کلیه

پلاستیک های مصرفی در اراضی زراعی و باغی به کشاورزان اقدام و بر حسن اجرای آن نظارت نماید . با مستنکفین برابر جرائم و مجازات های مقرر در قانون حفاظت از خاک - مصوب ۱۳۹۸ □ رفتار خواهد شد .

ماده ۹ - سازمان صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران موظف است طبق برنامه یکپارچه تبلیغاتی در راستای

فرهنگ سازی و تغییر الگوی رفتاری خانوار برای کاهش مصرف کیسه های پلاستیکی ، نسبت به تهیه و پخش برنامه های آموزشی برای تشویق به تغییر رفتار داوطلبانه فروشندگان و مصرف کنندگان اقدام نماید .

تبصره - سازمان صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران از تبلیغ محصولات که باعث افزایش مصرف کیسه های پلاستیکی می گردد ، ممانعت بعمل آورد .

ماده ۱۰ - وزارت

آموزش و پرورش ، وزارت علوم ، تحقیقات و فناوری و وزارت بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی مکلفند نسبت به اطلاع رسانی و آموزش اثرات مخرب محیط زیستی ناشی از مصرف یکباره کیسه های پلاستیکی

و رهاسازی آنها در طبیعت اقدام و برای اصلاح الگوی مصرف از طریق تفکیک از مبدا ، مصرف مجدد و تشویق به استفاده از محصولات سازگار با محیط زیست در مدارس ، دانشگاه ها و مراکز آموزشی اقدام نمایند .

معاون اول رئیس جمهور - محمد مخبر